

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A ROMÂNIEI

CANCELARIA PREȘEDINTELUI

Dosar nr.4324A/2025

SENATUL ROMÂNIEI
Nr. II/ 4588 / 06 -10- 2025

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATURĂ JURISDIȚIONALĂ
NR. 1 2083 / 06 OCT 2025

Domnului Mircea ABRUDEAN
PREȘEDINTELE SENATULUI

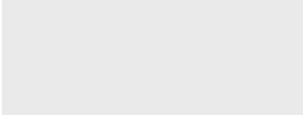
Biroul permanent al Senatului
L. 343 / 7. 10. 2025

În conformitate cu dispozițiile art.16 alin.(2) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, vă trimitem, alăturat, în copie, sesizarea formulată de senatori aparținând Grupului parlamentar al Alianței pentru Unirea Românilor, referitoare la neconstituționalitatea Legii pentru modificarea art.12 din Legea nr.96/2006 privind Statutul deputaților și al senatorilor (PL-x nr.314/2025).

Vă adresăm rugămintea de a ne comunica punctul dumneavoastră de vedere până la data de 24 octombrie 2025 (inclusiv în format electronic, la adresa de e-mail ccr-pdv@ccr.ro), ținând seama de faptul că dezbaterile Curții Constituționale vor avea loc la data de 5 noiembrie 2025.

Vă asigurăm, domnule Președinte, de deplina noastră considerație.

PREȘEDINTE,

Prof.univ.dr. Elena Șimina **TĂNĂSESCU**

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

Dosar nr. 4324A/2025

SENATUL ROMÂNIEI
SECRETAR GENERAL
Nr. XXXV..... 5774
Data..... 06.10.2025

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

SENAT

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATURĂ JURISDIȚIONALĂ
NR. 2081 / 06 OCT 2025

1315

Secretar General

Doamnei

Elena-Simina TĂNĂSESCU

PREȘEDINȚELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

În temeiul dispozițiilor art.15 alin.(4) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, vă transmitem, alăturat, sesizarea de neconstituționalitate a Legii pentru modificarea art. 12 din Legea nr. 96/2006 privind Statutul deputaților și al senatorilor (L 343/2025; PL-x 314/2025), formulată în condițiile art.146 lit.a) din Constituția României, republicată.

Precizăm că sesizarea a fost transmisă sâmbătă, 4 octombrie 2025, pe adresa de e-mail secretariat.sg@senat.ro și înregistrată la Cabinetul Secretarului General al Senatului luni, 6 octombrie 2025.

Cu deosebită considerație,

SECRETAR GENERAL

Mărio-Ovidiu OPREA

SENATUL ROMÂNIEI

Nr. LXVII *268* 14.10.2025

Parlamentul României
Senat

SENATUL ROMÂNIEI
SECRETAR GENERAL
Nr. XXXV *5467*
Data: *06* *10* *2025*

Ora 1054

Grupul Parlamentar al Alianței pentru Unirea Românilor

**Domnului Mario Ovidiu Oprea,
Secretarul General al Senatului României,**

Stimate domnule secretar general

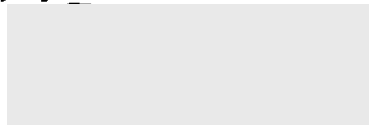
În temeiul art 15, alin. (1) din Legea nr. 47/1992, vă înaintăm sesizarea a mai mult de 25 de senatori referitoare la aspectele de neconstituționalitate care privesc Legea privind stabilirea unor măsuri de redresare și eficientizare a resurselor publice și pentru modificarea și completarea unor acte normative (L343/2025; PL-x nr. 314/2025).

Atașăm prezentei adrese lista cu semnăturile senatorilor.

Cu aleasă considerație,

Petrișor-Gabriel Peiu

lider al grupului parlamentar
al Alianței pentru Unirea Românilor

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A ROMÂNIEI

Stimată Doamnă Președintă,

Subsemnații, senatorii înscrși pe lista anexată prezentei, în conformitate cu prevederile art. 146 lit. a) din Constituția României, republicată, și ale art. 11 alin. (1) pct. A lit. a), art. 15 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată,

formulăm prezenta

SEIZARE DE NECONSTITUȚIONALITATE

a Legii pentru modificarea art. 12 din Legea nr. 96/2006 privind Statutul deputaților și al senatorilor (L343/2025 / Pl-x nr. 314/2025)

având în vedere următoarele

CONSIDERENTE

I. Motivele de fapt

În forma în vigoare la momentul formulării prezentei sesizări, actul normativ care reglementează statutul deputaților și senatorilor (Legea nr. 96/2006, în continuare, *Legea*) statuează principiile de care trebuie să țină cont deputații și senatorii în exercitarea mandatului conferit de poporul român, printre care și *principiul transparenței*, prevăzut la art. 12 din Lege.

Potrivit acestui articol:

„(1) Deputații și senatorii trebuie să dea dovadă de transparență în activitatea parlamentară.

(2) Deputații și senatorii au obligația menținerii unui dialog permanent cu cetățenii pe problemele care îi interesează și care rezultă din asumarea și exercitarea mandatului de parlamentar.”

Prin propunerea legislativă înregistrată la cele două camere ale Parlamentului României cu indicativele amintite (în continuare, *Propunerea sau Legea adoptată*), art. 12 din Lege a fost supus unei modificări în integralitate, inițiatorii susținând, în expunerea de motive, că acesta „se completează, prin stabilirea unor norme de lucru la nivelul Camerei Deputaților și Senatului României, reglementările existente încă din anul 2016 la nivelul Executivului. Cu o abordare axată pe încurajarea bunelor practici (Memorandumul nr. 1777/2016), la Guvern și la agențiile din subordine, s-a instituit o regulă de transparență în interacțiunea Miniștrilor, Secretarilor de Stat, Șefilor de Agenții cu persoane terțe, în sensul de menționare a întrevederilor în platforma denumită Registrul Unic al Transparenței Intereselor (RUTI), astăzi disponibilă la www.ruti.gov.ro.”

Textul adoptat de cele două camere ale Parlamentului, într-un final, are următorul cuprins:

„(1) Deputații și senatorii trebuie să dea dovadă de transparență în activitatea parlamentară.

(2) Deputații și senatorii au obligația menținerii unui dialog deschis și echitabil cu cetățenii, respectiv cu persoane terțe, pe problemele care îi interesează și care rezultă din asumarea și exercitarea mandatului de parlamentar.

(3) Transparența cadrului de colaborare dintre senatori și deputați, pe de o parte, și persoanele terțe, pe de altă parte, în demersul democratic de influențare a procesului legislativ se realizează prin intermediul Registrului unic al transparenței intereselor la Parlament, denumit în continuare RUTI.

(4) RUTI la Parlament este o platformă publică, accesibilă online, prin intermediul căreia deputații și senatorii publică întâlnirile dintre aceștia și persoanele terțe care își manifestă, din proprie inițiativă, interesul pentru o inițiativă legislativă aflată în procedură parlamentară.

(5) Prin persoane terțe se înțelege orice reprezentant mandatat al unei societăți înființate conform Legii societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, societate cu obiect de activitate advocacy, societate cu obiect de activitate public affairs, asociație, fundație, federație, organizație sindicală, organizație patronală sau cameră de comerț care are un interes pentru o inițiativă legislativă aflată în procedură parlamentară.

(6) Întâlnirile prevăzute la alin. (4) se referă la organizarea sau participarea la întrevederi între deputați, senatori și persoane terțe, care fac obiectul înscrierii în RUTI, desfășurate la sediul Parlamentului, la sediile birourilor parlamentare din circumscripții, precum și în orice alt loc prestabilit de părți, în format fizic sau online.

(7) Deputații și senatorii au obligația de a se înregistra în RUTI, prin crearea unui cont, prin intermediul secretarului general al Camerei Deputaților, respectiv al secretarului general al Senatului.

(8) Persoanele terțe au obligația înregistrării în RUTI prin crearea unui cont și completarea tuturor informațiilor solicitate în formularul de înscriere. Datele înscrise se vor actualiza anual și ori de câte ori este necesar. Neactualizarea datelor atrage eliminarea persoanelor terțe din RUTI. Înregistrarea în RUTI a unei persoane terțe se realizează cu cel puțin 3 zile anterior solicitării oficiale de desfășurare a unei întâlniri cu deputații și senatorii.

(9) Prin solicitarea de înregistrare în RUTI, persoanele terțe își asumă adoptarea unei conduite transparente, etice și responsabile.

(10) Deputații și senatorii desfășoară întâlnirile prevăzute la alin. (4) privind influențarea procesului legislativ doar cu persoane terțe înregistrate în RUTI.

(11) Deputații și senatorii au obligația de a publica întâlnirile cu persoanele terțe cu cel puțin 48 de ore înaintea desfășurării acestora. În cazul întâlnirilor desfășurate fără o planificare prealabilă, deputații și senatorii au obligația de a publica informații în RUTI în termen de 48 de ore de la finalizarea acestora.

(12) Informațiile publicate în RUTI cuprind:

a) numele persoanelor și denumirea entităților reprezentate;

b) data și locul întâlnirii;

c) descrierea scopului întâlnirii.

(13) Secretarul general al Camerei Deputaților și secretarul general al Senatului administrează, pentru fiecare Cameră, platforma RUTI, platforma gestionată de Secretariatul General al Guvernului, conform legislației în vigoare. Birourile permanente reunite ale Camerei Deputaților și Senatului vor aproba un ghid de utilizare a platformei RUTI.

(14) Secretarul general al Camerei Deputaților, respectiv secretarul general al Senatului elaborează și publică un raport anual privind funcționarea RUTI în cursul anului precedent care va cuprinde informații și date statistice relevante.

(15) Administrarea RUTI se realizează cu respectarea Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor), a Legii nr. 190/2018 privind măsuri

de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor), cu modificările ulterioare, precum și a legislației naționale privind domeniul protecției datelor cu caracter personal.

(16) Nerespectarea prevederilor prezentului articol privind publicarea întâlnirilor în RUTI atrage aplicarea sancțiunii prevăzute la art. 52 lit. e) - avertisment scris pentru senator sau deputat, conform procedurii prevăzute de Regulamentul Camerei Deputaților, de Regulamentul Senatului sau de prevederile prezentei legi.”

I. Motivele de drept. Admisibilitatea sesizării. Criticile de neconstituționalitate

A. Admisibilitatea sesizării

În ceea ce privește admisibilitatea sesizării Curții Constituționale în vederea efectuării controlului de constituționalitate, vă învederăm faptul că sunt incidente prevederile art. 146 lit. a) din Constituția României, republicată, respectiv dispozițiile art. 15 alin. 1 din Legea nr. 47/1992, cu modificările și completările ulterioare, republicată, conform cărora Curtea Constituțională are în competența sa atribuția de a se pronunța asupra constituționalității legilor înainte de promulgarea acestora, la sesizarea subiecților expres indicați.

Or, având în vedere obiectul sesizării, mai exact controlul constituționalității unei legi anterior promulgării acesteia de către Președintele României, dar și faptul că prezenta sesizare este formulată de unul dintre subiecții în mod expres precizați de textele anterior amintite, mai exact de un număr de cel puțin 50 de deputați sau 25 de senatori, astfel după cum rezultă din tabelul anexat prezentei, vă solicităm să constatați că sunt îndeplinite condițiile stabilite de legiuitor, iar, în consecință, sesizarea este admisibilă.

B. Motivele de neconstituționalitate extrinsecă

1. Încălcarea art. 1 alin. (3) și (5), coroborate cu art. 69 din Constituția României

Într-o formulare simplă, statul de drept semnifică faptul că guvernanții trebuie să se supună unor reguli juridice, acesta fiind considerat adesea un element indispensabil pentru o guvernare legitimă, iar dacă puterea statului este încadrată în

norme juridice, acțiunea sa este apreciată ca lipsită de arbitrar și este recunoscută și acceptată ca atare de populație.

Astfel, „trăsătura esențială a statului de drept o constituie supremația Constituției și obligativitatea respectării legii”, în sprijinul acestei afirmații existând și o decizie a Curții Constituționale, respectiv DCC nr. 234/2001.

De asemenea, Curtea a mai reținut faptul că «în jurisprudența sa, a stabilit că „trăsătura esențială a statului de drept o constituie supremația Constituției și obligativitatea respectării legii” (...) și că „statul de drept asigură supremația Constituției, corelarea tuturor legilor și tuturor actelor normative cu aceasta” (...) ceea ce înseamnă că acesta „implică, prioritar, respectarea legii, iar statul democratic este prin excelență un stat în care se manifestă domnia legii” (...) de aceea, respectarea prevederilor Legii nr. 96/2006 este constituțională, prin prisma aplicării art. 1 alin. (5) din Constituție.»

De asemenea, jurisprudența mai arată că «principiul supremației Constituției și principiul legalității sunt de esență cerințelor statului de drept, în sensul prevederilor constituționale ale art. 16 alin. (2), conform căroră „Nimeni nu este mai presus de lege” (DCC nr. 442/2014). Prin urmare, alin. (5) al art. 1 servește ca temei juridic atât pentru impunerea supremației Constituției în sens strict, cât și a principiului legalității în sens larg.»

Or, vă învederăm faptul că Legea criticată încalcă prevederile art. 1 alin. (5) din Constituție, în ceea ce privește respectarea principiului respectării Constituției, a supremației sale și a legilor, de natură a afecta statul de drept, în cauza de față neexistând o conformitate a actului atacat cu prevederea constituțională amintită.

În acest sens, în prealabil, veți constata că expunerea de motive a Legii are un caracter pur formal, nefiind prezentate argumente din care să rezulte necesitatea intervenției normative, nefiind expuse (i) eventualele insuficiențe ori neconcordanțe ale reglementărilor în vigoare, (ii) principiile de bază și finalitatea reglementărilor propuse, cu evidențierea elementelor noi și nici (iii) concluziile studiilor, lucrărilor de cercetare, evaluărilor statistice din care să rezulte impactul reglementărilor mediului macroeconomic, de afaceri, social și asupra mediului înconjurător, inclusiv prin evaluarea costurilor și beneficiilor, mai ales în vedere numărul ridicat de acte normative modificate, de diversitatea obiectelor de reglementare ale acestora, complexitatea intervențiilor legislative și intempestivitatea introducerii proiectului de act normativ.

De altfel, toate aceste exigențe ținând de adoptarea actului normativ nu puteau fi oricum îndeplinite, întrucât proiectul acestui act a fost introdus intempestiv pe

circuitul legislativ, fapt care nu a permis întocmirea unei analize de impact care să îndeplinească exigențele anterior menționat

Precizăm că inițiativa legislativă a fost introdusă pe ordinea de zi a ședinței Birourilor Permanente Reunite din ziua de 29 septembrie 2025, ora 15.45, a fost repartizată pentru raport la *Comisia permanentă a Camerei Deputaților și Senatului privind Statutul deputaților și al senatorilor, organizarea și funcționarea ședințelor comune ale Camerei Deputaților și Senatului*, această comisie fiind convocată în ședință în mai puțin de o oră de la momentul sesizării, respectiv la ora 17, în timpul ce ambele camere ale parlamentului își desfășurau activitatea în sesiune plenară, fără o aprobare pentru ca această comisie să-și poată desfășura activitatea în timpul ședințelor de plen, conform prevederilor regulamentare. Ședința acestei comisii a avut un caracter formal, lucrările sale finalizându-se în mai puțin de 30 de minut, iar inițiativa legislativă a fost introdusă pe ordinea de zi a ședinței comune a Senatului și Camerei Deputaților de a doua zi, 30 septembrie 2025, ora 10, ședință în care a fost și adoptată fără dezbateri efective.

De asemenea, precizăm faptul că avizul Consiliului Legislativ, deși a fost favorabil, a conținut observații și propuneri care nu au fost luate în considerare, neexistând nicio motivare a ignorării problemelor indicate de acest organism consultativ.

Or, în legătură cu observațiile și propunerile din avize care vizează aspecte referitoare la prevalența normelor de tehnică legislativă, menționăm că, în jurisprudența Curții Constituționale¹ s-a reținut faptul că „în jurisprudența sa², s-a mai pronunțat cu privire la critici de neconstituționalitate raportate la art. 1 alin. (5) din Constituție prin prisma încălcării Legii nr. 24/2000. Astfel, în privința incidenței normelor de tehnică legislativă în cadrul controlului de constituționalitate, Curtea a mai arătat că deși ele „nu au valoare constituțională, [...] prin reglementarea acestora legiuitorul a impus o serie de criterii obligatorii pentru adoptarea oricărui act normativ, a căror respectare este necesară pentru a asigura sistematizarea, unificarea și coordonarea legislației, precum și conținutul și forma juridică adecvate pentru fiecare act normativ. Astfel, respectarea acestor norme concură la asigurarea unei legislații care respectă principiul securității raporturilor juridice, având claritatea și previzibilitatea necesară”.

De aceea, „nerespectarea normelor de tehnică legislativă determină apariția unor situații de incoerență și instabilitate, contrare principiului securității

¹ Curtea Constituțională a României, Decizia nr. 283 din 21 mai 2014.

² Curtea Constituțională a României, Deciziile nr. 26 din 18 ianuarie 2012, nr. 681 din 27 iunie 2012, nr. 447 din 29 noiembrie 2013 și nr. 448 din 29 octombrie 2013.

*raporturilor juridice în componenta sa referitoare la claritatea și previzibilitatea legii*³.

Totodată, apreciem că modificarea art. 12 prin Legea adoptată este de natură a lipsi de efecte juridice norma cuprinsă în art. 69 din Constituție, întrucât **procesul legislativ nu a presupus o dezbatere reală asupra inițiativei legislative**, în sensul că nu a avut loc un schimb de idei cu privire la conținutul normativ al acesteia, **aceasta fiind adoptată intempestiv, fără un real motiv**.

În absența dezbaterilor, participarea membrilor Parlamentului la procesul legislativ a fost golită de conținut, reducându-se la votarea propunerii legislative în lipsa oricărei cunoașteri a conținutului acesteia, ceea ce este de neconceput într-un stat de drept.

Astfel, maniera de adoptare a Propunerii a avut ca efect imposibilitatea exercitării plenare a mandatului de parlamentar, în sensul că nu au putut fi luate la cunoștință niciunele dintre fundamentele autorului, textele redactate de către aceștia și avizul Consiliului Legislativ și raportul comisiei sesizate în fond, respectiv că Propunerea nu a putut fi dezbătută în mod real și nu s-au putut depune sau s-a limitat extrem de sever dreptul parlamentarilor de a depune amendamente și nu a fost exprimat un vot în deplină cunoștință de cauză.

Or, înseși exigențele statului de drept și principiile care stau la baza democrației se opun unei paradigme care să ridice la rang de principiu constituțional aparența sau mimarea dezbaterii parlamentare, ceea ce conduce la concluzia neconstituționalității Legii adoptate, în ansamblul său.

C. Motivele de neconstituționalitate intrinsecă

1. Încălcarea art. 1 alin. (5), coroborat cu art. 13 din Constituția României

După cum s-a reținut în literatura de specialitate, „[...] *supremația Constituției și a legilor a fost ridicată la rang de principiu constituțional, consacrat de art. 1 alin. (5) din Legea fundamentală, potrivit căruia «în România, respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie.» S-a instituit astfel o obligație generală, impusă tuturor subiectelor de drept, inclusiv autorității legiuitoare, care trebuie să se asigure că activitatea de legiferare se realizează în limitele și în concordanță cu Legea fundamentală a țării și, totodată, să asigure calitatea legislației. Aceasta întrucât, pentru a respecta legea, ea trebuie cunoscută și înțeleasă, iar pentru a fi înțeleasă,*

³ Curtea Constituțională a României, Deciziile nr. 26 din 18 ianuarie 2012 și nr. 448 din 29 octombrie 2013.

trebuie să fie suficient de precisă și previzibilă, așadar să ofere securitate juridică destinatarilor săi."⁴

Astfel, o importanță primordială rezultând din acest text constituțional, este acordată *principiului legalității*, despre care, în jurisprudența Curții Constituționale, s-a reținut: „*Chiar dacă textele constituționale indicate nu stabilesc în mod expres exigențe privitoare la calitatea legislației, realizând interpretarea lor în concordanță cu prevederile Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, Curtea Constituțională a stabilit o serie de criterii care trebuie respectate în activitatea de legiferare: « precizie, previzibilitate și predictibilitate pentru ca subiectul de drept vizat să își poată conforma conduita, astfel încât să evite consecințele nerespectării lor ».*"⁵

În aceeași ordine de idei, „*este de principiu că legea trebuie să fie clară, precisă și previzibilă; mai mult, având în vedere importanța domeniului supus reglementării, aceste cerințe trebuie să fie respectate cu strictețe pentru a nu determina o interpretare și aplicare divergentă a normei*"⁶. Corolar: „*Respectarea legilor este obligatorie, însă nu se poate pretinde unui subiect de drept să respecte o lege care nu este clară, precisă și previzibilă, întrucât acesta nu își poate adapta conduita în funcție de ipoteza normativă a legii.*"⁷

Tocmai având în vedere aceste aspecte, Curtea Constituțională a statuat că legiuitorul trebuie să manifeste o deosebită atenție atunci când adoptă un act normativ, astfel încât acesta să respecte exigențele amintite.

În doctrină s-a afirmat că „*prima dintre condițiile ce asigură aplicabilitatea dreptului o constituie suficiența sa de definire, care vizează asigurarea rigorii atât în planul conceptualizării dreptului, a noțiunilor juridice, cât și în planul redactării actelor normative. Așa cum s-a remarcat, „elaborarea legilor nu este numai o artă, ci este, în egală măsură, o știință sau mai exact o tehnică și, în plus, o tehnică dificilă.*"

Rigorile legiferării își găsesc expresia în normele de tehnică legislativă, care trebuie respectate de legiuitorul român la elaborarea oricărui act normativ. Legea nr. 24/2000 prevede în acest sens o serie de reguli, respectiv „*textul legislativ trebuie să fie formulat clar, fluent și inteligibil, fără dificultăți sintactice și pasaje obscure sau echivoce. (...) „în cadrul soluțiilor legislative preconizate trebuie să se realizeze o configurare explicită a conceptelor și noțiunilor folosite în noua reglementare, care*

⁴ I. Predescu, M. Safta. *Principiul securității juridice, fundament al statului de drept. Repere jurisprudențiale*, <https://www.ccr.ro/>, accesat la 11.02.2022.

⁵ Curtea Constituțională a României, Decizia nr. 106/2014.

⁶ Curtea Constituțională a României, Decizia nr. 1/2014, § 109.

⁷ Curtea Constituțională a României, Decizia nr. 1/2014, § 235.

au un alt înțeles decât cel comun, pentru a se asigura astfel înțelegerea lor corectă și a se evita interpretările greșite.” [art. 24]: „actele normative trebuie redactate într-un limbaj și stil juridic specific normativ, concis, sobru, clar și precis, care să excludă orice echivoc [iar în art. 34 alin. (1)].” În considerarea aceluiași obiectiv, vizând calitatea legislației, actul normativ menționat impune fundamentarea soluțiilor legislative, pentru o cât mai mare stabilitate și eficiență legislativă, stabilește reguli privind integrarea armonioasă a proiectelor de acte normative în ansamblul legislației, unicitatea reglementării, evitarea paralelismelor, precum și cu privire la modificare, completare, abrogare și alte evenimente legislative.”⁸

Cu privire la *principiul previzibilității legii*, instanța de contencios constituțional a observat că autoritatea legiuitoare are obligația de a edicta norme care să respecte trăsăturile referitoare la claritate, precizie, previzibilitate și predictibilitate.

Referitor la aceste cerințe, Curtea Europeană a Drepturilor Omului s-a pronunțat în mod constant, statuând că o normă este previzibilă numai atunci când este redactată cu suficientă precizie, în așa fel încât să permită oricărei persoane - care, le nevoie, poate apela la consultanță de specialitate - să își corecteze conduita (Hotărârea din 29 martie 2000, pronunțată în *Cauza Rotaru împotriva României*, Hotărârea din 23 septembrie 1998, pronunțată în *Cauza Petra împotriva României*), iar cetățeanul trebuie să dispună de informații suficiente asupra normelor juridice într-un caz dat și să fie capabil să prevadă, într-o măsură rezonabilă, consecințele care pot apărea dintr-un act determinat. Pe scurt, legea trebuie să fie, în același timp, accesibilă și previzibilă (Hotărârea din 26 aprilie 1979, pronunțată în *Cauza Sunday Times împotriva Regatului Unit*). De asemenea, Curtea a constatat că impunerea de reguli noi fără reglementarea unei soluții legislative pentru situația tranzitorie și a unui termen adecvat și rezonabil care să permită destinatarilor normei să răspundă noilor cerințe legislative demonstrează lipsa de previzibilitate și de coerență legislativă și este contrară principiului securității raporturilor juridice civile care constituie o dimensiune fundamentală a statului de drept.

Referitor la *principiul stabilității/securității raporturilor juridice*, prin Decizia nr. 404 din 10 aprilie 2008, Curtea Constituțională a reținut că, deși nu este în mod expres consacrat de Constituția României, acest principiu se deduce atât în prevederile art. 1 alin. 3, potrivit cărora România este stat de drept, democratic și social, cât și din preambulul Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, astfel cum a fost interpretat de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa.

⁸ A se vedea I. Predescu, M. Safta, *Principiul securității juridice, fundament al statului de drept. Repere jurisprudențiale*, disponibil pe <https://www.ccr.ro/>, accesat la 19.07.2022.

În legătură cu acest principiu, instanța de la Strasbourg a reținut că „*unul dintre elementele fundamentale ale supremației dreptului este principiul securității raporturilor juridice*” (Hotărârea din 6 iunie 2005, pronunțată în Cauza Androne împotriva României, Hotărârea din 7 octombrie 2009, pronunțată în Cauza Stanca Popescu împotriva României).

De asemenea, Curtea a mai statuat că, odată ce Statul adoptă o soluție, aceasta trebuie să fie pusă în aplicare cu claritate și coerență rezonabile pentru a evita pe cât este posibil insecuritatea juridică și incertitudinea pentru subiectele de drept vizate de către măsurile de aplicare a acestei soluții (Hotărârea din 1 decembrie 2005, pronunțată în *Cauza Păduraru împotriva României*, Hotărârea din 6 decembrie 2007, pronunțată în *Cauza Beian împotriva României*).

Curtea Constituțională prin jurisprudența sa, precum și jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului (Hotărârea din 5 ianuarie 2000, pronunțată în *Cauza Beyeler împotriva Italiei*, Hotărârea din 23 noiembrie 2000, pronunțată în *Cauza ex-regele Greciei și alții împotriva Greciei* și Hotărârea din 8 iulie 2008, pronunțată în *Cauza Fener Rum Patrkligi împotriva Turciei*) au statuat că principiul legalității presupune existența unor norme de drept intern suficient de accesibile, precise și previzibile în aplicarea lor, conducând la caracterul de *lex certa* al noiei (a se vedea în acest sens, spre exemplu, Decizia nr.189 din 2 martie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, partea I, nr.307 din 5 aprilie 2006 sau Decizia nr.26 din 18 ianuarie 2012, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.116 din 15 februarie 2012). În același sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că legea trebuie, într-adevăr, să fie accesibilă justițiabilului și previzibilă în ceea ce privește efectele sale. Pentru că legea să satisfacă cerința de previzibilitate, ea trebuie să precizeze cu suficientă claritate întinderea și modalitățile de exercitare a puterii de apreciere a autorităților în domeniul respective, ținând cont de scopul legitim urmărit, pentru a oferi persoanei o protecție adecvată împotriva arbitrarului.

Or, în ceea ce privește Legea a cărei neconstituționalitate o invocăm, precizăm faptul că aceasta este lipsită de claritate, precizie și previzibilitate, încălcând în mod vădit prevederile constituționale statuate la art. 1 alin. (5) din Constituție.

Modificările survenite asupra textului au afectat într-o manieră semnificativă claritatea și precizia reglementării, cu impact direct și asupra previzibilității acesteia, de natură a afecta posibilitatea subiecților de a o cunoaște și înțelege și, așadar, să ofere securitate juridică destinatarilor săi.

Acest din urmă concept, fără a fi consacrat expres de normele constituționale, fiind mai degrabă o creație a jurisprudenței, constituie un principiu fundamental al statului de drept, care este apreciat, în bună măsură, în funcție de calitatea legilor sale.

Preocuparea pentru asigurarea securității juridice este de actualitate în România, în condițiile creșterii cantitative a legislației, determinată de creșterea complexității dreptului, ca urmare a dezvoltării noilor surse de drept, mai ales a celor comunitare și internaționale, precum și a evoluției societății și a apariției unor noi domenii de reglementare.

În privința prevederilor art. 12, în forma din Legea adoptată, vă învederăm că acestea nu sunt clare și previzibile, întrucât textul legal adoptat folosește o terminologie improprie unui act normativ.

Astfel, cu toate că limba oficială a statului român este **limba română**, Legea adoptată utilizează termeni în limba engleză, care nu au si nici nu li se oferă o definiție legală, fapt care contravine inclusiv prevederilor art. 36 din Legea nr. 24/2000, ce statuează că:

„(1) Actele normative trebuie redactate într-un limbaj si stil juridic specific normativ, concis, sobru, clar si precis, care să excludă orice echivoc, cu respectarea strictă a regulilor gramaticale si de ortografie.

(2) Este interzisă folosirea neologismelor, dacă există un sinonim de largă răspândire în limba română. În cazurile în care se impune folosirea unor termeni si expresii străine, se va alătura, după caz, corespondentul lor în limba română.

(3) Termenii de specialitate pot fi utilizați numai dacă sunt consacrați în domeniul de activitate la care se referă reglementarea.

(4) Redactarea textelor se face prin folosirea cuvintelor în înțelesul lor curent din limba română modernă, cu evitarea regionalismelor. Redactarea este subordonată dezideratului înțelegerii cu ușurință a textului de către destinatarii acestuia.”

Cu titlu de exemplu în acest sens, la alin. (5) se prevede că „Prin persoane terțe se înțelege orice reprezentant mandatat al unei societăți înființate conform Legii societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, societate cu obiect de activitate advocacy, societate cu obiect de activitate public affairs, asociație, fundație, federație, organizație sindicală, organizație patronală sau cameră de comerț care are un interes pentru o inițiativă legislativă aflată în procedură parlamentară.”

Or, acest text nu doar că utilizează termeni în altă limbă decât limba română, care nu sunt definiți în cuprinsul legii, ci este și imprecis formulat, fiind ușor de eludat de persoanele de rea-credință care pot utiliza de o scăpare a legii (care impune condiția pentru un „reprezentant mandatat”, iar nu pentru un reprezentant „nemandat” care participă neoficial la întâlniri și care, potrivit Legii adoptate, nu ar trebui să se înregistreze în RUTI), ceea ce conduce la îngreunarea situației persoanelor de bună-

credință, în favoarea celor de rea-credință, care vor putea participa în continuare la întâlniri, sub pretextul lipsei mandatului.

De asemenea, alin. (8) prevede că „*Persoanele terțe au obligația înregistrării în RUTI prin crearea unui cont și completarea tuturor informațiilor solicitate în formularul de înscriere. Datele înscrise se vor actualiza anual și ori de câte ori este necesar. Neactualizarea datelor atrage eliminarea persoanelor terțe din RUTI. Înregistrarea în RUTI a unei persoane terțe se realizează cu cel puțin 3 zile anterior solicitării oficiale de desfășurare a unei întâlniri cu deputații și senatorii.*”

În ceea ce privește acest text, se poate observa cu claritate lipsa totală de inteligibilitate a textului, care este deosebit de încărcat cu informații care nu se află în legătură directă unele cu celelalte și care are o redactare ambiguă, improprie unui act normativ de nivelul unei legi.

Mai mult decât atât, în situația în care are loc o întâlnire care nu a fost stabilită în prealabil și în legătură cu care există obligația înregistrării ulterioare, în termen de 48 de ore, vă solicităm să aveți în vedere și faptul că, dacă persoana nu dorește sau refuză să își decline public identitate, deputatul sau senatorul este pasibil de aplicarea unei sancțiuni, cu toate că nu îi este imputabilă fapta.

Date fiind aceste exemple, vă solicităm respectuos să observați că Legea adoptată are o redactare defectuoasă în ansamblul său, ceea ce atrage caracterul neclar, imprecis și imprevizibil al normelor adoptate.

2. Încălcarea art. 69 din Constituția României

Scopul alegerilor, al mecanismului electoral ca instrument esențial și indispensabil al democrației constituționale este reprezentarea cât mai amplă și pe cât posibil completă a întregii societăți.

În sistemul de reprezentare, unii - cei aleși, mandatați, îi reprezintă pe ceilalți, fiind astfel împuterniciți de întregul electorat să se ocupe de toate problemele acestuia.

Tocmai de aceea, legiuitorul constituant a statuat la art. 69 din Constituția României faptul că: „(1) *În exercitarea mandatului, deputații și senatorii sunt în serviciul poporului. (2) Orice mandat imperativ este nul.*”

Față de modificările aduse art. 12 din Legea nr. 96/2006 prin Propunerea care a fost adoptată de camerele reunite ale Parlamentului României, vă solicităm să aveți în vedere faptul că acestea reprezintă, în realitate, o modalitate prin care se restrânge mandatul deputaților și senatorilor, prin limitarea posibilității acestora de a interacționa cu electoratul și cu alte persoane care pot să-și aducă aportul la realizarea

atribuțiilor ce le revin în calitate de parlamentari, în ciuda tuturor pârghiilor și mecanismelor menite să prevină și să sancționeze eventualele fapte sancționate administrativ sau penal care deja există în legislația românească (amintite chiar de inițiatorii propunerii legislative).

Singurul rezultat scontat al modificărilor aduse art. 12 din Legea nr. 96/2006 va fi cel de îngreunare a participării persoanelor la luarea deciziilor, ceea ce va conduce și la scăderea calității actului de legiferare, cu repercusiuni evidente asupra statului de drept.

Totodată, în ceea ce privește presupusele „influențe” pe care persoanele terțe ar putea să le aibă, în sensul influențării procesului de legiferare, trebuie precizat faptul că, 1. pe de o parte, deputații și senatorii sunt cei care iau decizia de a proceda într-un anumit mod sau altul, mandatul imperativ fiind nul, iar, 2. pe de altă parte, în situația existenței unei fapte ilicite de natură a afecta procesul legislativ, există deja sancțiuni administrative și penale care pot fi aplicate, ceea ce reduce instituția juridică propusă la nivelul unui simplu registru, fără o utilitate practică.

În plus, vă solicităm să aveți în vedere și faptul că această reglementare reprezintă, în realitate, o formă de control și de cenzură a majorității parlamentare asupra minorității parlamentare (opозиția), care va putea fi șicanată prin mijloace aparent legale în activitatea pe care aleșii o desfășoară în îndeplinirea mandatului.

De asemenea, spre deosebire de celelalte categorii de funcționari și demnitari cu privire la care există un asemenea registru, **care sunt numiți eminamente politic**, vă rugăm să aveți în vedere că deputații și senatorii sunt aleși în mod direct de către poporul român, care le-a conferit un mandat în organul reprezentativ suprem, Parlamentul, ceea ce conduce la concluzia că situația celor din urmă nu este și nici nu poate fi similară cu a persoanelor numite în alte autorități, cum ar fi Guvernul.

II. Concluzie

Față de criticile de neconstituționalitate pe larg prezentate în cuprinsul prezentei sesizări, solicităm Curții Constituționale să admită sesizarea și să constate neconstituționalitatea Legii adoptate.

Tabel cu senatorii care susțin obiecția de neconstituționalitate a Legii pentru modificarea art. 12 din Legea nr. 96/2006 privind Statutul deputaților și al senatorilor (L343/2025 / PL-x nr. 314/2025)

Nr.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
1.	PETRISOR GABRIEL PEIU	AUR	
2.	Cristian Vantu	AUR	
3.	Lăduț Sorin	AUR	
4.	CRISTIAN ȘIPOȘ	AUR	
5	Parasca Teofil	AUR	
6.	PETRE GEORGE CEBAN	AUR	
7	CHELARU MIRCEA	AUR	
8	Stefan Geamănuș	AUR	
9.	OTENIE COSMELTE	AUR	
10	Luminita Păucor Fernandes	AUR	
11.	STOICA CIPRIAN-TITI	A.U.R.	
12.	BARCARI DORINA	AUR	
13.	Sanda Mircea-Ionut	AUR	

Tabel cu senatorii care susțin obiecția de neconstituționalitate a Legii pentru modificarea art. 12 din Legea nr. 96/2006 privind Statutul deputaților și al senatorilor (L343/2025 / PL-x nr. 314/2025)

Nr.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
14	CONSTANTINUȚU DORICA	AUR	
15	Silgeanu Călin	AUR	
16	Andrei Emil Dîrlău	AUR	
17	VASILE MARIAN	AUR	
18	Spau Dumitru	AUR	
19	Dumitrescu Cristina-Gabriella	AUR	
20	Plăeșu Laurentiu	AUR	
21	REYAN MARIUS-VALENTIN	AUR	
22	Stefanescu Daniela	AUR	
23	Polea Vasile	AUR	
24	IAGOR C. CĂPRĂN	AUR	
25	VLADU NICOLAE	AUR	
26	Stela Maria	AUR	